

SĂMĂNĂTORUL

Redactor responsabil:
Dr. ENEA POPA
Redacția: Str. Petru Maior No. 7
Administrația: Str. Gh. Coșbuc, 34.

FOAIE CULTURALĂ-POLITICĂ

Apare săptămânal sub conducerea unui comitet

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe anul întreg 100 Lei
Pe jumătate an 50 Lei
Pe trei luni 25 Lei

„Viața le-a dăruit“

Te-ai întrebat vreodată, ce este, ce dă putere celor, cari sufer?

Ai înțeles ce-l face pe cel cuprins de boală grea și îndelungată, să nu-și pună capet vieții?

La mulți poate și acea voie de a trăi; dar atâta nu e destul.

Sunt nenorociți, cari nu pot simți chiar de fel bucuria de a trăi.

Inchipuiți-vă un olog, chinuit de suferințe trupești și prigonit de ai săi. Ce plăcere îi poate da lui viața? Pe el nimica nu-l poate împiedica a-și lua viața, decât singură credința, că suferă, ca să ajungă la o viață mai fericită.

Ce vom zice apoi de un om, pus să conducă viața popoarelor? Nu e viață mai amărită ca viața acestuia.

Pentru cei mai mulți din aceștia chiar slujba lor, pismuită de atâția, este o adevărată suferință.

Câte nesuccese în lucrurile lor! Câte atacuri nedrepte! Câtă vrăjmășie împotriva lor! Sunt aceste tot atâtea păhare otrăvite, din cari sunt siliți să guste.

Iar în zilele noastre mulți din oamenii aceștia sunt lipsiți de mângăierea credinței, căci nici n'o au pe asta din urmă. De aceea, când lumea î-i bârfește, ei nu se pot mângăia, fiindcă pentru ei necredincioșii nu există adevărul Domnului: „**Fericiți cei ce flămânez și însetoșează de dreptate**“. Când mulțimea nerecunoscătoare î-i prigonește, zicând tot cuvântul rău împotriva lor, ei desnădăduesc, pentru că nu cred în Hristos, cel ce a zis: „**Bucurați-vă, că plata voastră multă este în ceruri**“.

Și bieții de ei au de ce să desnădăduiască. Nu e nimic mai dureros pe lume, decât să spui adevărul și să nu fi crezut; să faci binele și să te socotească de răufăcător; să faci din viața ta o neîncetată jertfă pentru familie, pentru societate, ori pentru neam, iar în schimb să fi ocărit și lovit.

Cine-ar intra de bunăvoie în

lupta, în care ar ști înainte, că-l așteaptă așa ceva?

A făcut-o numai un Isus Hristos, fiindcă era om și Dumnezeu deodată.

Urmașii săi, creștinii, se mângăie, când î-i atinge răutatea lumii, tocmai pentru că au în vedere pilda Mântuitorului.

Marele Napoleon, suferind în exilul de pe insula Sant-Elena, a simțit lipsa de a-l avea pe Dumnezeu lângă el și atunci a cerut un preot, să-i slujească sf. liturgie. Acest preot a vindecat mai mult, decât orice, suferințele marelui om.

Singur omul credincios, fie el rob ori stăpân, poate să biruie lumea, căci el are sub ochii săi pe Isus Hristos cel ce „**cu moartea pe moarte calcând și celor din morminte viața le-a dăruit**“.

În mormintele, în cari lumea pune pe cei ce vor binele și adevărul, Hristos dă viață, fiindcă Hristos a înviat!

Jalea cerului

„Și s'a întunecat soarele“ zice sf. Ev. Luca.

S'a împlinit deci proorocia lui Amos, carele zice (Cap. VIII. v. 9): „**Și va fi în ziua aceea — zice Domnul — soarele va apune în amiază și lumina se va întuneca ziua pe pământ**“.

Așa a răspuns Dumnezeu la hulirile Evreilor.

Soarele s'a ascuns ca să nu vadă păcatul lor.

Toată firea s'a îmbrăcat în jale de moarte, ca să plângă moarte Ziditorului său.

Întunecimea aceasta dovedită de Evangheliști o pomeneste și istoria profană.

Phlegon, libertinul lui Hadrianus, scrie cu o sută de ani mai târziu „că în vremea asta a fost o așa întunecime de soare, cum n'a mai văzut om pământean niciodată“.

Măcar tocmai atunci era lună plină, deci nu era cu puțință o întunecime de soare.

Tertulian spune, că soarele s'a întunecat pe la amiază, apoi adaugă: „**Întâmplarea aceasta e însemnată în Arhivele voastre**“.

Sf. Lucian, martirul, stând în fața judecătorilor săi, susține, că Isus Hris-

tos este Dumnezeu adevărat, apoi adaugă: „**Chem de mărturie însuș soarele, care, văzând păcatul ucigașilor de Dumnezeu, și-a ascuns lumina la amiază. Căutați faptul în arhivele voastre și-l veți afla**“.

La toată întâmplarea o minune a fost întunecimea aceasta, de care și Dionizie Aeropagitul scrie: „**Ori pătmește dumnezeirea, ori se descompune organismul lumii**“.

La vederea întunecimei mulțimea înfricată s'a împrăștiat tremurând.

Bătrânii poporului s'au strecurat unul după altul, temându-se de răsunarea lui Dumnezeu.

Golgota

Așa au numit fiii lui Adam stânca, în care au îngropat căpățina tatălui lor.

Tot la acest loc au târit călăii și pe Isus, așa că sângele lui s'a putut amesteca cu cenușa străvechului Adam, care prin păcatul său a întinat toate sămânșile neamului omenesc.

Tradiția despre căpățina lui Adam e cu mult mai veche de vremea lui Isus. Ea se află aproape de toți Sfinții Părinți. În deosebi vorbesc de ea: Tertulian, Origen, sf. Ciprian, sf. Vasile, sf. Ioan Gurădeaur, sf. Ambrozie și sf. Augustin.

O pomeneste și sf. Ieronim într'o epistolă a sa către Marcella.

Sf. Epifaniu susține, că nu numai cuvântul viu al tradiției a trecut la noi acest lucru despre căpățina lui Adam, ci și evul vechiu îl cuprinde în scrierile sale.

Învățatul Corneliu a Lapido zice, că e o tradiție în deobște primită a Bisericii creștine.

De altfel dovada pipăită o avem în biserica sfântului mormânt din Ierusalim.

Pe locul crucii e azi capela mormântului Domnului, iar sub ea e capela mormântului lui Adam.

Cu adevărat deci sângele preasfânt al Domnului printre stânci s'a putut prelinge, ca să se unească cu pulverea celui dintâi om — Adam.

Pe această trădanie mișcătoare de suflete se întemeiază și datina de a pune la picioarele crucii o căpățină de mort.

E căpățina lui Adam, cum a fost pe Golgota, ce se zice locul căpăținei.

Vorbe înțelepte.

„**Înainte de a zice ori începe ceva, gândește-te bine; căci după ce ai zis o vorbă, ori ai început o faptă, nu mai este în puterea ta de a o lua înapoi**“.

„**Decât o viață lungă și urită, mai bine una scurtă și bună, — iată scara preferinței**“.

Lemnul crucii

În vechime la răspântiile drumurilor erau trei statue cu zeițe păgâne care arătau călătorilor drumul adevărat pe unde aveau să meargă. Ori pe unde apucau să încurcau prin mărăcinișul drumurilor, erau jefuiți de hoții din codri și înșelați de fariseii vremii. Ori cum, însă picioarele tari, brațele vâjoase și mintea trează puteau să învingă piedecile acestea și să iasă la lumină.

Era un drum mai greu de umblat cu multe răspântii, pe unde la fiecare cotitură așteptau oameni lacomi gata de pierzare. Această cale era mai greu de străbătut, și necunoscută de cei mai mulți drumeți. Au trecut multe mii de ani urziți cu șiroaie de sânge, cu sclăvii amare, mijloace grele cu care mintea netrebnică omenească cerca să aducă pacea și dreptatea vecinică. Dar de geaba. Dumnezeu, a cărui planuri sunt mari și necuprinse de mintea omenească, a lăsat multe veacuri să rătăcească judecata omenimii, ca în urmă ea să se convingă că fără ajutorul Lui nu poate ieși din întunecimea unei Sodome și Gomore.

Sus pe muntele Golgota s'a pironit pe lemnul crucii, a ocării și suferințelor, Isus, făcătorul a toate. Ea ne arată, ca o stea în besna nopții, ca un stâlp luminos, calea dreaptă a mântuirii sufletelor de cursele vicleniilor și de valurile ispitelor, calea care duce la iubire, dreptate și viață vecinică.

Împăratului Constantin i s'a arătat pe cer o cruce pe care era scris: În semnul acesta vei învinge. Și în semnul crucii a biruit și a dat libertate creștinilor.

Creștine, ai ridicat lemnul crucii la, răscrucele drumurilor, în capetul satelor, în farini, pe coperișul caselor ca să te povățuiască și apere în viața aceasta. O pui în mâinile muribunzilor, cu câtă dragoste și nădejde o strâng în mâinile lor galbene ca ciara — și o pui să-i conducă la limanul fericirii fără margini.

Pe acest lemn e zugrăvit trupul Domnului din a cărui cap se preling picuri roșii din sângele dragostei. Rana dela coastă e ușa prin care intră la inima lui Isus toți cei ce se apropie cu dragoste de el.

La picioarele răstignirii stau în genunchi două femei, udând cu lacrimi trupul Domnului, ștergându-l cu părul capului. Una e prea curata Fecioară mama întristată pentru suferințele fiului său.

Bărbați și femei creștine, ridicați răstignirea în inimile voastre; cetiți mai des învățătura dumnezeiască ce se desprinde din chipul ei, căci în semnul acesteia veți învinge pe aleanul sufletelor.

(x).

„**Crema Fantasia**“

este neîntrecută, după a cărei întrebuintare pielea devine fină, catifelată, dispar toate necurățiile feței. Se poate comanda și prin poștă dela

Depozit pentru
REGHIN și JUR la **Farmacia NEAGOS**
Tg.-Mureș Telefon 130
Farmacia MERA

Dreptate și libertate

Iată două lucruri, două idei, de cari o societate, un stat, are mare lipsă ca să poată propăși pe calea binelui.

Dreptatea este și trebuie să fie cumpăna dreaptă cu care se cumpănesc faptele fiecăruia după dreapta lor valoare sau răutate. Dreptatea ni se exemplifică printr'o zeiță legată la ochi, ținând în mână o cumpănă cu care măsoară faptele oamenilor. Nu se uită și nu vede cine sunt aceia cari stau în fața ei, dacă sunt bogați sau săraci, ci judecă numai faptele lor, și după cum sunt, bune sau rele, le răsplătește sau osândește. Asta înseamnă a împărți dreptatea cu nepărtinire, și astfel servită dreptatea ea este, de fapt, cea mai puternică temelie a unui stat.

Libertatea este puterea, îngăduința de-a face tot ce nu jicnește libertatea și drepturile altora, este dreptul și puțința ca fiecare să-și desvolte calitățile sale cele bune, fără deosebire de naștere și avere, cum era în vremurile mai de demult. Și câte definiții frumoase nu se pot da libertății.

Libertatea, însă, nu înseamnă, că poți face tot ce te taie capul, după cum cred foarte mulți azi. Libertatea nu înseamnă obrăznicie, nu înseamnă că poți să dai frâu liber tuturor pornirilor și pofteilor tale celor rele și criminale, libertatea nu înseamnă destrăbălare. Libertatea bine înțeleasă e un bine foarte mare pentru societate, pe când libertatea rău înțeleasă este o mare primejdie.

Așadar, orice societate, pentru a putea trăi și propăși, are neapărată lipsă de dreptate și libertate. Fără libertate o societate nu se poate desvolta, căci toate pornirile bune sunt înăbușite de căți-

va inși cari au puteri prea mari, absolute, asupra celorlalți; iar fără dreptate o societate se prăbușește. Sunt două lucruri cari trebuie să se îmbine frumos. Unde nu există dreptate acolo libertatea degenerază.

E trist să constatăm, că la noi atât dreptatea cât și libertatea sunt adeseori vătămate și trase de păr de politicianii cărora nu le prieste aerul de dreptate și libertate. De câte ori n'am putut observa, cum politiciani, cari nu cunosc politica decât ca un mijloc de câștig, s'au amestecat în treburile justiției, împiedecând așezămintele dreptății în munca lor măreață de-a împărți dreptatea fără părtinire. Câte hoții mari nu s'au săvârșit în vremea din urmă în averea statului și cei mai mulți hoți au scăpat de pedeapsă, fiindcă politiciani și miniștri au împiedecat justiția să-și facă datoria, deoarece erau și ei amestecați în aceste afaceri necurate. E urât lucru să vezi, că azi foarte mulți oameni politici nu fac decât afaceri și iar afaceri. La acestea se reduce treaba lor de deputat. Prin deputăție la câștig de bani, asta e ținta celor mai mulți politiciani.

Nu este la noi nici adevărată libertate. E mai degrabă o destrăbălare mare. Cei dela cârmuire și oamenii lor se bucură de regulă de toate bunătățile, pot face în dragă voie orice rele fără a-și lua pedeapsa, se lăfăesc în bunătăți și strălucire și tot nu se mai satură lacomiilor. Iar ceilalți, cari nu sunt de ai cârmuirii, sunt asupriți, urmăriți la tot pasul, sunt tratați ca niște răufăcători și trădători de neam. De această soartă s'au împărțit, din partea guvernului liberal și chiar a celui a-verescan, (onoare excepțiilor, dar acestea sunt puține), Românii de

pretutindeni, cari au rămas credincioși convingerilor lor politice și au luptat pentru triumful lor.

Ei bine, această mentalitate, aceste apucături, aceste moravuri rele trebuie să se schimbe odată și să dispară din viața politică a țării noastre, și, credem, nimeni altul nu le poate schimba decât partidul național, care, orice s'ar zice, e stăpânit de altă mentalitate și de alte idei și moravuri.

Dreptatea și libertatea trebuie întronate în această țară cât mai neîntârziat.

Ion Poiană.

Paștile în copilărie.

Bine că a trecut iarna cu zilele ei posomorâte și cu nopțile pline de fiori și ghiață. Las' să vină primăvara cu sânul ei plin de fiori, păsări și fluturi, bucuriile copiilor zburdalnici ca și mieluseii. Răsăte, glume, șuierături din trâmbețe de scoarțe, vestesc că copiii au scăpat de lanțurile grele ale iernii. Acum pot ieși afară și apoi larg e hotarul până când nu te ajunge foamea. Așa eram și eu. N'oi fi fost mai mare de cinci ani, intram cu amândouă picioarele într'o cizmă de a tatii și săream ca țarca cât e casa de învrâjbeam toate cloștele.

De cum intra postul în sat, numărăm săptămânile până la Paști, așa cum știam, dar nici odată nu ieșeam la capet, că nu știam de unde să încep cu număratul, nici unde să gat. Mama îmi era calendarul.

— Mamă, cât e până la Paști?

— O săptămână.

— De câte ori ne culcăm?

— De șase ori și ne sculam apoi în ziua de Paști. Vezi, dragul mamii, și ascultă-mă, c'apoi ți-oi face pe sărbători cămeșuțe nouă cu pomnișori. Era destul să-mi făgăduiască mama numai atâta ca într'o clipă să fiu la grajd, să caut puii, s'aduc lemne, să mă învățesc ca o sfârlează.

Bucurie mai mare nu cred că a avut nici Macedon-împărat când a bătut pe Darie, de cum aveam eu, când venea în post cu ciurul să facă cocoși, Heștera, o țigancă bătrână, meșteră mare. Săreau boabele de cucuruz ca fulgii de zăpadă loviți de vânt și ciurul ca vrăjtit să învărtea pe loc în mâinile bă-

trânei. Lucru mare pe care nu-l înțelegeam.

De câteori m'am culcat și m'am sculat nu știu, mi-am uitat. Era într'o seară. În câteva zile trăgeau clopotele în semn că se aproprie o sărbătoare mare. Oamenii mergeau la biserică și fiindcă locuiam aproape mergeam și eu. Imi placea mai ales seara lumina care ardeau în biserică, pe care abea o puteam cuprinde cu ochiul. Poate pentru ele mă duceam, că încolo nu înțelegeam nimica.

În seara amintită a făcut mama o leșie în care a fiert multe feluri de flori. Era așa de căldică și mirositoare de s'at fi putut scărda în ea și zănele din valea Cerbului. Și mama m'a lăut și pieptănat ca pe un pui. M'a pus în pat și am început Tatăl Nostru. L-am zis până la jumătate și când era să ațipesc, mama s'a apropiat încet de mine, aducându-mi comoara scumpă — o cămeșuță cu guler și cu pomnișori, cusute cu tot felul de figuri. Nici regii când li se pun pe cap coroanele bătute cu pietri scumpe nu se pot simți mai fericiți. Că vezi, cămeșuța mea era făcută de mâinile măiestre ale mamei în a cărei suflet e dragoste curată.

Mi-am luat cămeșuța, m'am uitat lung la ea și-mi era frică să nu se zbârcească că era prea frumos mângălită. Dimineața mama m'a schimbat și mi-a dat un păhar să merg după pască sfințită. Acum am înțeles că-s Paștile. La biserică n'am stat mult că slujba era spre sfârșite. Am luat pasca și am venit acasă.

Când era să trec pârulazul, mi s'a agățat cămeșuța într'un par și cum m'am zmâncit a sărit un strop de vin, iar cămeșuța s'a umplut de tină. Imi venea să plâng cu hohot, noroc că m'a văzut mama și a încercat să mă mângăie, dar înzădar. Amăreală sufletească ca atunci, n'a simțit numai Napoleon, împăratul Franței, când și-a pierdut tronul.

Ne-am strâns cu toții acasă, am luat pască și vin sfințit și mi-am petrecut sărbătorile, așa cum numai copiii știu. (s).

Vorbe înțelepte.

„Când te-ai îmbrăcat în dreptate, nu te mai temi nicăiri de nimic.“

„Adevărul triumfă prin puterea lui internă; părerea, prin aparența ei externă.“
Epictet. Trad. C. Fedeleș.

Ziua învierii.

Învierea Mântuitorului nostru Isus Hristos este evenimentul în care cugețul creștinesc găsește împăcarea celor pământești cu cele cerești. În învierea Domnului vedem biruința adevărului asupra minciunii, a luminei asupra întunerecului, a libertății asupra robiei și a iubirii asupra urei și a tuturor răutăților cari răsar din rădăcina ei blăstămată.

Învățătura Mântuitorului, care cerea dreptate pentru cei nedreplățiți, lumină pentru toți, libertate și iubire între oameni, n'a fost înțeleasă de puternicii zilelor de atunci (după cum nu-i înțeleasă nici azi), căci ei erau stăpâniți de o prea mare iubire de ei înșiși (ca și azi). Și fiindcă ei vedeau că învățătura Mântuitorului le clătina pământul de sub picioare, l-au răstignit punând cunună de spini pe fruntea subțire care se adăpostiseră cele mai mărețe gânduri ce

s'au conceput și vestit vreodată pe acest pământ.

Răstignește-l, — strigară puternicii zilelor de atunci, fiindcă învățătura Lui ne surpă puterea. El vrea dreptate, adevăr și lumină pentru toți și noi puternicii n'o vrem, căci luminat fiind poporul nu-l mai putem stăpâni ca pe niște sclavi. A fost răstignit Hristos pentru învățătura Lui minunată, dar tocmai prin această răstignire învățătura propovăduită de El a dobândit o temelie și mai puternică. Creștinismul s'a lășit cu o repeziciune uimitoare și luminează de atunci ca un far luminos peste lumea întreagă și opera lui trece ca un fir roșu prin viața omenirii.

Avem și noi azi anumiți puternici ai zilelor noastre, cari stăpânesc cu brutalitate și stăpânesc fiindcă e întuneric cumplit și în zilele noastre. Materialismul sălbatec al zilelor noa-

stre, poftele fără margini de avere câștigată pe orice căi ticăloase, pornirile cu adevărat păgânești ale foarte multor oameni împiedică lumina învățăturii lui Hristos în drumul ei spre sufletul omenirii. Mai ales azi evanghelia Mântuitorului trebuie să pună stăpânire pe sufletul nostru, trebuie să ne pătrundem grabnic de această învățătură minunată, dar să ne pătrundem de ea și să o urmăm în faptele noastre și să nu fim numai creștini de formă. Trebuie să alergăm spre învățătura Mântuitorului, izvor de lumină, mai ales azi, când sufletul poporului e sbiciuit de atâtea patimi și ispite. Aici la izvorul luminei Dzeești ne putem reculege, ne putem ușura și îndrepta.

Așa au alergat în cursul veacurilor spre lumina evangheliei lui Hristos, cu nepregetată stăruință, toate popoarele pe cari le vedem azi în fruntea civilizației omeniești. Cu cât au izbutit să se pătrundă mai adânc

în sufletul lor de lumină, aceasta mântuitoare, cu atât mai fericiți și mai binecuvântați le-a fost traiul, cu atât mai drepi și mai milostivi conducătorii, cu atât mai vădit progresul în toate domeniile vieții sufletești și materiale. Iar la popoarele înapoiate, bântuite de povăjuitori răi și fără conștiință, pricina de căpetenie a traiului nenorocit este tocmai lipsa de pătrundere a evangheliei lui Hristos în sufletul conducătorilor și al celor conduși.

Evanghelia lui Hristos a indicat calea libertății pentru toate neamurile pământului. Unde a pătruns, cu adevărat această evanghelie, unde ea a pulut să prindă rădăcini și să producă roade, acolo nu lipsește domnia libertății cu felurile ei binefaceri. Lipsește însă și va lipsi totdeauna încercarea păgânească a celor mari și puternici de a încătușa libertatea celor mici și slabi.

Ouăle roșii

E un obicei vechi la creștini, ca de Sf. Paști să mănânce ouă roșite. La masă, sau în alte locuri, creștinii obișnuiesc să ciocnească ouăle, zicându-și: Hristos a înviat! Adevărat că a înviat! Acesta este un obicei la toți creștinii de pe fața pământului. Și de unde s'a luat oare acest obicei?

Legenda povestește, că în ziua când Mântuitorul a înviat, la Ierusalim, pe una din ușile Sionului, pătrundea în cetate o țărancă, aducând într'un coș, spre vânzare, ouă proaspete.

Păzitorul dela poarta cetății i-a împărțășit acestei femei minunea învierii lui Hristos, dar femeia nu vroia să-i creadă, și i-a răspuns: Hristos o să învieze când s'or roși ouăle din coșul meu. Zicând acestea femeia evreică, arată cu mâna ouăle din coș și spre marea ei și a păzitorului uimire constatară că ouăle sunt roșii ca sângele. Se zice că creștinii, spre a păstra amintirea acestei minuni, roșesc ouă de Sf. Paști. Dar asta va fi numai o poveste ca toate poveștile, căci n'avem nici o urmă despre minunea pomenită mai sus.

Obiceiul de a roși ouă la Paști are cu totul altă obârșie.

Învățații cari se ocupă cu antichitățile (cercetarea lucrurilor și a obiceiurilor vechi) ne-au lămurit obârșia obi-

ceiului de a roși ouă la Paști. După spusele acestor învățați roșitul ouălor este o tradiție a legii vechi. E un obicei luat de creștini dela ovrei (jidani).

Anume, la Paști ovreii nu mâncau decât miei și ouă proaspete cu azime. Ouăle acestea ei le roșiau. Mielul se așeza pe masă între azime și ouă roșii și așa masa era cât se poate de frumoasă.

Dar să nu se creadă că ouăle se roșiau numai de aceia ca să fie frumoase. Nici vorbă. Ouăle se roșiau ca să se poată păstra cât de mult, căci ouăle fierte în lemnul ce le roșește se pot păstra cu mult mai mult decât cele fierte numai în apă curată. Iată dar obârșia obiceiului de a roși ouă la Paști! Acest frumos obicei l-au păstrat creștinii până în zilele noastre.

Astăzi ouăle se zugrăvesc în fel de fel de culori, și pe alocuri țărani, și chiar doamnele știu să le zugrăvescă cu fel de fel de figuri admirabile, încât și-e mai mare dragul să vezi astfel de ouă la Paști. Mai de mult era obiceiul, la Români, să se ciocnească ouă roșii până la Înălțarea Domnului, dar azi în puține locuri se mai păstrează acest obicei. E bine ca obiceiuri de acestea frumoase să se păstreze, ca să nu se piardă niciodată.

STIRI POLITICE.

În sfârșit, guvernul liberal și-a dat demisia. Până la punerea sub tipar a foii noastre se svonesc fel de fel de vești privitor la noul guvern. Toată lumea — chiar și oamenii cari nu fac parte din nici un partid, dar judecă cu mintea sănătoasă — era sigură, că numai partidul național singur sau cu cel țărănesc, poate înlocui pe liberali.

Așa ar fi trebuit să se întâmple, dar știm bine, că în țara românească toate sunt cu puțință și lucrurile se petrec totdeauna pe dos. După știrile de ieri, cu formarea noului guvern ar fi fost încredințat dl general Averescu, care și-ar fi format guvernul cu oamei din mai multe partide.

La tot cazul dacă știrea corespunde adevărului, noi credem că guvernul acesta va ținea cârma în mână numai pe timpul alegerilor, iar după alegeri se va forma un nou guvern din oamenii partidelor cari vor câștiga mai multe locuri de deputați în alegeri. Trebuie că cineva care stă sub stăpânirea clicei Brătienilor, are mare teamă de un guvern al partidului național sau țărănesc, căci aceste partide sunt ale țărănimii și bancherii dela București și cei din slujba lor din cuprinsul țării, cari stau în jurul aceluși „cineva” — au mare teamă de un guvern care ar purta mai mare grijă de necazurile țărănimii.

Iubiți săteni! Așteptați în liniște și vedeți ce aduce ziua de mâine. Nu dați crezare tuturor peftitorilor, cari vor merge pe satele voastre. Să știți bine că aceia cari vor merge pe sate în numele averescanilor și al liberalilor sunt dușmanii voștri cei mai mari, căci nu poartă la inimă necazurile voastre, ci ale băncilor și întreprinderilor din cari se înfruptă cu ajutorul puterii de stat. Fiți și rămâneți credincioși partidului național de sub conducerea celui mai luminat cap politic al țării, dl Dr. Iuliu Maniu. Stați neclintii lângă el mai cu seamă în zilele grele de azi. Așa trebuie să facă oamenii cinstiți și de caracter.

Dacă sub raportul vieții morale sufletești izbăvirea omenirii din lanțurile păcatului și ale osândei vecinice este rezultatul cel mai însemnat al Învierii Domnului, sub raportul vieții sociale-politice și economice roada cea mai prețioasă, dar și cea mai primejduită a răspândirii evangheliei lui Hristos, este libertatea. Spre ea se îndreaptă, din veac în veac, năzuințele tuturor popoarelor conștiente și râvnitoare de progres.

În calea ei se ivesc însă neconținute piedici și repetate încercări de a-i săpa cât mai adânc mormântul, prăvălind peste dansa lespedeaa grea. Aceste piedeci ni le îngrămădesc în calea spre libertate sau dușmanii din afară sau cei din lăuntru granițelor noastre. Și împotriva unora și împotriva celorlalți trebuie să luptăm zilnic. Aceasta ne-o impune datoria de creștini, precum și conștiința de cetățeni ai statului național român, pe care dorim să-l vedem stă-

pănit de adevăratul duh al lui Dumnezeu, care — după cuvântul Scripturii — este însuși duhul libertății dăltătoare de viață. Numai prin întronarea unor concepții creștine puritane din cari isvorește cinstea, dreptatea, severitatea moravurilor, mila și iubirea de oameni, se va putea mântui statul și neamul nostru de actualul mamonism pierzător de suflete.

Precum s'a lămurit sufletul poporului nostru în focul suferințelor din trecut, având ca cea mai puternică armă credința în evanghelia Mântuitorului, tot astfel se va fortifica sub povara suferințelor actuale și viitoare, dacă nu-i va lipsi arma credinței făcătoare de minuni, dacă își va da silința să înțeleagă, că Învierea Domnului nu e o simplă serbătoare tradițională, — mărginită la o singură zi și la o sumă oarecare de datini străbune, — ci un postulat

Dorim tuturor cititorilor noștri, ca sărbătorile Învierii Domnului să le petreacă cu bine și fericire și le zicem tuturor: Hristos a înviat!

† Liviu Donia Donescu, avocat stagiar, fiul păr. protopop onorar Alexandru Donia Donescu, a încetat din viață. Sâmbăta trecută, în urma unei foarte triste întâmplări.

Din parte-ne transmitem îndureratei și greu încercatei familii cele mai sincere condoleanțe și rugăm pe bunul Dzeu să-i mângăie și să le dea putere, ca să poată suporta cu resemnare creștinească și această năpraznică lovitură.

Dela Administrație.

Rugăm cu toată stăruința pe iubiții noștri abonați să binevoiască a ne trimite costul abonamentului, ca să putem și noi face față cheltuelilor mari împreunate cu scoaterea regulată a foii. Ceice vreau să ne ajute în munca noastră ne dau cel mai prețios ajutor plătindu-și abonamentul la foaie. Ceice nu pot plăti suta de lei deodată, o pot plăti în mai mult rate. Să și fie, deci, fiecare de datorință să plătească abonamentul la „Sămănătorul”.

Mai amintim aici, că din foarte multe locuri ne sosesc plângeri că nu primesc regulat foaia. Înștiințăm pe toți, că noi trimitem de aici foaia regulat Joia, așa că cel mai târziu Dumineca fiecare abonat poate avea foaia la mână. Rugăm să se reclame foia, de cei cari n'o primesc, la primării și notariate și să ni se aducă la cunoștință orice întârzieri și ne-reguli. Adminstrația.

Ni se înstrăinează și nimicesc pădurile. În deesebi noi cei din acest ținut trebuie să ne uităm cu inima plină de durere cum ni se nimicesc și înstreinează pădurile și ne rămân munții pleșuvi. Și trebuie să ne doară cu atât mai mult, când știm că cele mai multe

de înaltă morală, impunând tuturor adevăraților creștini datoria de a viețui astfel, ca în fiecare zi să poată simți pe Mântuitorul înviind și lucrând cu putere divină în sufletele lor!

Calea spre această înviere zilnică este însăș calea iubirii, care stă la temelie evangheliei și a credinții creștine. Cuvântul Scripturii arată că „Dumnezeu iubire este și ceice trăiesc întru iubire, trăiesc întru Dumnezeu și Dumnezeu întru dânșii”.

Să căutăm deci pe această cale dumnezeiască a iubirii, să ne apropiem de izvorul luminii și al libertății, ca să putem înălța viața statului și a neamului nostru creștinesc spre locul de cinste, pe care trebuie să și-l revendice în societatea nașu-nilor libere.

(Acest articol e redat, în mare parte, după articolul „Ziua învierii” din revista Soc. de mâine” Nr. 16-17 1925, Cluj). E. P.

ȘTIRI MĂRUNTE

păduri sunt în mâini streine și încă streini cari n'au nici o legătură cu țara noastră, așa că toată averea strânsă cu atâta lăcomie din pământul țării noastre ia drumul spre alte țări, iar noi rămânem numai cu munții pleșuvi. Mare avuție pierdem noi prin exploatarea acestei lacomă a pădurilor. În una din ședințele mai din urmă ale Senatului chiar S. Sa Patriarhul Miron Cristea și-a ridicat glasul împotriva guvernului care îngăduie cu multă ușurință să ni se nimicească această mare avere.

Un răufăcător îmbrăcat în haine de jandarm cu numele Buica Dumitru s'a rătăcit mai săptămânile trecute în comuna Jabenifa unde a intrat la primarul comunei ca să primească niște bani. Avea la mână o hârtie cu ștampila oficială și zicea că-l caută pe un om din Jabenifa, care nu era acasă — și se ruga de primar să-i dea dânsul banii ce i se cuveneau. Primarul l'a îndrumat la secretariat și ajuns aici notarul, Dl Augustin Roman, a văzut îndată că are de aface cu un hoț care vrea să stoarcă bani. Cu istețime l'a rugat pe strein să vină cu dânsul la Reghin ca să-l caute pe săteanul cu banii — și aici în fața poliției a pus mâna pe dânsul și desbrăcându-l de mantaua de jandarm — au văzut că are pe el niște haine civile zdrențuroase.

Zilele trecute a fost condamnat acest pungaș cu 6 luni închisoare.

După faptă — răsplata!

În vremea din urmă se înmulțesc plângerile sătenilor — muncitori de pădure — în contra firmelor cari exploatează bogăția lemnului din ținutul nostru. Astfel sunt mulți oameni, cari lucră luni de-arândul și nu-și primesc salariul, fiind siliți să meargă la judecată. Firmele foarte bine știu că judecata umblă anevoie și nu se tem de procese — voinde să silească pe oameni să se îndestulească cu jumătatea plății.

Se mai întâmplă apoi și altele.

În comuna Hodac Dumineca trecută au venit doi funcționari dela firmă din Lunca-Bradului și au chemat oamenii la lucru de pădure cu 130—150 Lei salar la zi. Oamenii au dat crezare vorbelor. Mai ales că trimișii firmei plăteau drumul până acolo și s'au luat la drum mai bine de o sută de inși. Ajunși în Lunca-Bradului firma i-a purtat prin pădure, i-a lăsat fără premândă și le-au spus în urma urmelor, că nu-i pot lua la lucru, numai în acord.

Oamenii tocmiți cu ziua, cu tot dreptul — n'au voit să primească lucrul în acord — și atunci i-a scos firma din pădure, fără hrană și fără să le plătească măcar cheltuiala de drum spre casă.

Asfel de lucruri nemaipomenite — ar trebui pedepsite cu toată asprimea — pentru că țărani noștri nu pot fi batjocura „streinelor” cari au pus mâna pe averile pădurilor noastre.

Dela Românii din Grecia ne sosesc vești foarte triste despre soarta lor. De fapt grecii sunt, poate, cei mai răutăcioși oameni de pe lume și se vede, că această răutate și-o arată mai ales față de Români. Românii din Grecia sunt prigoniți în modul cel mai cumplit din partea Grecilor, așa că cu greu mai pot trăi în acea țară. Mai nou Românii din Grecia ținură o adunare, hotăr-

rând să trimită câțiva imputerniciți la București, cari să roage guvernul român să-i primească în România. Imputerniciții au și sosit la București unde au început pertractările cu guvernul român în această privință.

La „Librăria nouă“ din Reghin se vând de aici încolo excelentele reviste: „Gândirea“ din București și „Societatea de mâine“ din Cluj. Le recomandăm intelectualilor din Reghin și jur, cari, după cât am observat, nu cam au pe la casele lor reviste românești. Prețul unui număr al „G.“ 25 Lei, iar al „S. d. m.“ 12 Lei. Prima apare lunar, iar a doua săptămânal.

Stupărit.

O roire bună.

(sfârșit)

Și cum vom ajunge ca fiecare roi să aibă norod mult de lucru? E știut că cu roiul I. ies aproape toate albinele bătrâne. În roiul II, rămân puține albine bătrâne, iar în roiul III. aproape de loc, și pe lângă aceia e și mic. Că ce a rămas după aceste roiri în stupul bătrân își poate închipui ori cine. Sărăcie și necaz. Nu-i nici miere, nici popor de muncă.

Ca toți roiile aceștia să fie roi de capacitate mare ne trebuie puțină istețime și treaba e făcută. Urmăriți-mă numai cu puțină băgare de seamă. Să zic că am coșnițele 1, 2, 3, 4, 5. Roiește coșnița 5. Roiul I, coșnița fiind mare, are să fie puternic. Dar fiindcă coșnița e mare, e întrebare dacă va mai da roiul II. Ca să aduc coșnița în stare de roire nouă, îndată după roire ridic coșnița 5 și o schimb cu coșnița 4 și coșnița 4 o pun în locul coșniței 5. Urmărea e, că albinele lucrătoare ale coșniței 4, neobservând schimbarea, se vor aduna toate în coșnița 5. În modul acesta coșnița 4 și-a pierdut toate albinele lucrătoare la câmp, dar în vre-o câteva zile se reculege, având destul norod tânăr de rezervă. Matca din coșnița 4, fiindcă ea n'are nici un semn pentru timpul de afară, decât modul cum decurge adunatul recoltei de către albine, bagă de seamă că e ceva neajuns. Nimicește botcele de matcă ce eventual le are și se apucă din greu la ouat de albine lucrătoare. Nu se cruță nici viața trântorilor pe cari albinele îi omoară fără milă. Și aceasta înseamnă multă miere cruțată deja din luna Mai. Coșnița aceasta, adusă la o stare de liniște perfectă, devine o adevărată coșniță de recoltare.

Coșnița 5 peste 8 zile roiește roiul II. Roiul acesta vă dispune de asemenea de condițiile unei energii puternice. Îndată după roire schimb coșnița cu coșnița 3. Coșnița 5 e adusă din nou în condiții de roire și peste 3 zile va da roiul III. asemenea de destoinic ca și I. și II. Ce prindește coșnița 5, fiindcă în decursul roiei munca de adunare de miere nu s'a fost întrerupt, ea va rămânea puțin despopulată, dar în schimb provăzută cu miere îndestulătoare pentru iernat.

Prin iscusința aceasta am dobândit 3 roi puternici și am câștigat 2 coșnițe cari au abzis în anul acela roirea și și-au concentrat toată activitatea la adunat de miere. În chipul acesta am împreunat prăsila cu exploatarea. Apucături de acestea fac azi stupăritul rentabil. Așa se stupărește azi.

Stuparul Gavril.

Publicație.

În comuna Deda în anul curent în luna Aprilie târgul de țară din cauza sărbătorilor paștilor se va ținea în următorul mod:

Târg de vite în zilele de 6, 7 și 8 Aprilie.

Târg pentru mărfuri în ziua de 9 Aprilie.

Primăria comunală.

Ori ce mâncărime de piele, râte etc. dispăre în decurs de 3 zile întrebându-se alifia

„SCABIOSAN“

preparatul farmacistului

Neagoș Tg. Mureș

Să poate comanda direct sau la farmacia

Mera Reghin

Cele mai bune și ieftine cizme și ghete se află la

Grigore Moldovan

cizmar

REGHIN, Str. Eminescu No. 1

Cumpărați și vă convingeți.

„VINUL DE CHINA FERUGINOS“

este cel mai bun leac pentru cei slăbiți și fără poftă de mâncare. Preparatul farmacistului

Neagoș Tg. Mureș

Să poate comanda și la postă. Deposit și la farmacia

Mera Reghin

„SIRPINOL“-ul

este cel mai bun medicament în contra boalelor de plămâni, așa ca tusa, tusa convulsivă (măgărească), asthmă și pentru tuberculozi. — Se află la

Farmacia lui

Victor Mera, Reghin

IMPORTANT!

Pentru toți ceice

au necesitate de tipărituri, lucruri de compactorie, oferim onor. public că orice cărți, broșuri, tabele, hârtie pentru scrisori, plicuri, invitări, necroloage, bilanțuri, facturi, bilete de cununie, cărți de vizite, afișe, foi de reclame, etc. execută cu prețurile cele mai ieftine

TIPOGRAFIA

„Librăriei nouă“, Reghin

Plața mare.

Pentru Paști!

Alegere mare de ilustrate pentru

Sărbători

la Librăria Nouă, Reghin.

La Tipografia

„Librăriei Nouă“

se primesc anunțuri spre publicare pentru orice foaie care apare în România cu același preț, fără nici o urcare. — Deci e avantaj mare, pentru cei ce vreau se cruțe timp și bani.

Recomandăm

Compactoria

„Librăriei Noui“ din Reghin pentru legatul cărților oficiale, școlare, bisericesti etc.

Aci se execută ori ce fel de cutii.

Tipografia

„Librăria Nouă“ din Reghin primește orice tipărituri spre executare.

Cetiți și

răspândiți

„Sămănătorul“